

ENVIRONMENTAL LAW DESCRIPTIVE QUESTIONS – REGULAR 2021-2022

1. Mention three functions of the State Pollution Control Board for abating air pollution.
2. Mention and explain in brief three principle of environmental law that evolved at the United Conference on Human Environment held in 1972.
3. Explain in brief the Ganga Pollution case decided by the Indian Judiciary for preventing pollution of river ganga.
4. What is a trophy? What is the punishment for hunting and killing a black buck, which is a protected animal, under the Wildlife Protection Act, 1972?
5. What are the ambient quality standards with respect to Noise as set out in the Noise Pollution (Regulation and Control) Rules, 2000?
6. The Government of Maharashtra has been given permission by the Central Government to bypass the CRZ notification, 2011 and construct a 31 km coastal road linking Cuff Parade to Kandivali. The project requires 10 Km of Mangroves to be destroyed and 10 Km of land to be reclaimed. 5 km of the reclaimed land will be used to construct green spaces. The toll collected is a good source of revenue for the State Government which will further boost development. Explain the concept of sustainable development. Give an argument for and against the construction of the coastal road.
7. State the significance of 42nd Constitutional amendment for environmental protection.
8. Briefly explain the Bhopal Gas Industrial Disaster and its legal fallouts.
9. A plot of land is marked for a community park as there is no open space in that area. The planning authority changes the development plan and gives permission for a commercial complex to be constructed on that plot. The residents want to file a public interest litigation against this change in development plan. Frame an argument establishing their right to open spaces using Article 21 of the constitution.
10. Mr. A has started a water distillery in his residence and he releases waste water in the municipal drain due to which it overflows and dirties the streets of the colony. The other residents want to stop this. How can they use section 133 of Criminal Procedure Code to achieve their objective?

ENVIRONMENTAL LAW – REGULAR EXAM – 2021-2022

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS - KEY

1. Power of declaring an area as National Park is vested with:
 - a. The State Government
 - b. The Central Government
 - c. Chief Conservator of Forest
 - d. The warden of Forest.

2. Constitution of India provides for the protection of environment under which of the following articles?
 - a. Article 14
 - b. Article 21
 - c. Article 19
 - d. Article 48-A and Article 51-A (g)

3. The Environment (Protection) Act, 1986 was enacted to implement the provisions of..... in India
 - a. United Nations Conference on the Human Environment held at Stockholm
 - b. United Nations Conference on Environment and Development (UNCED) known as Earth Summit held at Rio de Janeiro
 - c. United Nations Conference on Sustainable Development held at Johannesburg
 - d. Basel Convention

4. The Noise Pollution (Regulation and Control) Rules, 2000 creates _____ noise zones.
 - a. 1
 - b. 2
 - c. 3
 - d. 4

5. Biomedical Waste Management and Handling Rules were last amended in the year _____

- a. 2020
- b. 2016
- c. 2018
- d. 2011

6. Which among the following is not a type of forest mentioned under Forest Act, 1927?

- a. Reserve forest
- b. Protected forest
- c. Sacred forest
- d. Village forest

7. Which of the following legislation incorporates the principle of No-fault liability?

- a. The Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974
- b. The National Green Tribunal Act, 2010
- c. The Public Liability Insurance Act, 1991
- d. The Environment Protection Act, 1986

8. In *T.N.Godamarman Thirumalpad vs. Union Of India* 9. S.C.R. 982, the Supreme court ordered a blanket ban on _____

- a. Fishing
- b. Burning Fodder
- c. Aqua Culture
- d. Lumbering

9. Identify the correct sequence of stages of obtaining environmental clearance by a new project under the EIA Notification, 2006.
- Screening, Appraisal, Scoping, Public Consultation.
 - Screening, Scoping, Public Consultation, Appraisal.
 - Public Consultation, Screening, Scoping, Appraisal.
 - Appraisal, Public Consultation, Screening, Scoping.
10. Now any person aggrieved by an order or decision of the Appellate Authority under Section 31 of the Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981, would have to file an appeal before:
- State Government
 - National Green Tribunal
 - City Civil Court
 - High Court
11. Under the 'Precautionary Principle' the:
- Government is not responsible for environment pollution
 - Government & statutory authorities must anticipate, prevent & attack the cause of environmental degradation
 - industries have to make good the loss caused by them to environment
 - public interest litigation is maintainable
12. In which of the following cases, the Supreme Court applied the doctrine of public trust that the State as a trustee of all natural resources is under a legal duty to protect the natural resources. These natural resources are meant for public use and cannot be converted into private ownership?
- M.C. Mehta Vs. Kamalnath and Others.
 - M.C. Mehta Vs. Union of India (Ganga Water Pollution case)
 - M.C. Mehta Vs. Union of India (Replacing diesel vehicles by CNG vehicles)
 - Church of God (Full Gospel) in India Vs. KKR Majestic Colony Welfare Association.

13. *M.C. Mehta v Kamalnath & others*, popularly known as Span Motel case (1997 1 SCC 388) is of significance cause of:

- I. Protection of river Beas
 - II. Public Trust Doctrine
 - III. Polluter Pays Principle.
- a. I,II,III
 - b. II
 - c. III
 - d. I

14. The earthen pot is India's Eco-mark. What does it represent?

- a. Exemplifies the Self-Reliance of Indian economy
- b. Is an indicator for promotion of Indian pottery and handicraft
- c. Exemplifies a product produced through Sustainable development
- d. Exemplifies a product produced using green technology

15. The State Pollution Control Board can issue Directions for the closure of an industry violating air pollution control standards under _____

- a. Sec. 31-A of the Air Act, 1981
- b. Sec. 22-A of the Air Act, 1981
- c. Sec 21 of the Air Act, 1981
- d. Sec. 31- B of the Air Act, 1981

16. Agenda 21 is a comprehensive plan of action to be taken globally, nationally and locally by organizations of the United Nations System, Governments, and Major Groups in every area in which human impacts on the environment. At which international conference was Agenda 21 adopted by various nation states?

- a. United Nations Conference on Human environment
- b. World Summit on Sustainable Development
- c. United Nations Conference on Environment and Development
- d. Climate Change Conference

17. In which case did the Supreme Court of India decide upon the validity of certain sections of the Bhopal Gas Leak Disaster (Processing of Claims) Act, 1985?
- Union Carbide Corporation vs. Union of India* (1991) 4 S.C.C. 584.
 - Union Carbide Corporation India Ltd. Vs. Union of India* (1991) 4 S.C.C. 584.
 - Charan Lal Sahu vs. Union of India* 1988 AIR 107
 - Charan Singh vs. Union of India* 2002 (4) AWC 3175
18. An appeal against any matter arising under the Water (Prevention and Control of Pollution) Act, 1974 is made to which authority?
- National Green Tribunal
 - Appellate Authority set up under sec 28 of the Water Act, 1974
 - Appellate Authority set up under sec 38 of the Water Act, 1974
 - Appellate Authority set up under sec 58 of the Water Act, 1974
19. Which one of the following is the apex regulatory organization in the country in the field of pollution control?
- Water Pollution Control Board
 - State Pollution Control Board
 - Central Pollution Control Board
 - Air pollution Control Board
20. According to the Water (Prevention & Control of pollution) Act, 1974, any liquid, gas or solid discharge from any premises used for carrying industrial operation or process or treatment is called _____.
- Sewage
 - Contaminants
 - Trade Effluents
 - Hazardous Effluents

1. राष्ट्रीय उद्यान क्षेत्र म्हणून घोषित करण्याचा अधिकार कोणा कडे निहित आहे:

- अ. राज्य सरकार
- ब. केंद्र सरकार
- क. मुख्य वनसंरक्षक
- ड. वनरक्षक.

2. भारतीय राज्यघटनेत खालीलपैकी कोणत्या अनुच्छेदवर पर्यावरण संरक्षणाची तरतूद आहे?

- अ. अनुच्छेद १४
- ब. अनुच्छेद २१
- क. अनुच्छेद १९
- ड. अनुच्छेद ४८अ आणि अनुच्छेद ५१ अ (g)

3. पर्यावरण अधिनियम (संरक्षण), १९८६ च्या _____ तरतूदी अंमलबजावणी करण्यासाठी अधिनियमित केली आहे.

- अ. स्टॉकहोम येथे आयोजित मानवी पर्यावरणावरील संयुक्त राष्ट्रांची परिषद
- ब. पर्यावरण आणि विकासावरील संयुक्त राष्ट्र परिषद (UNCED) रिओ दि जानेरो येथे आयोजित पृथ्वी शिखर परिषद म्हणून ओळखली जाते
- क. संयुक्त राष्ट्रांची शाश्वत विकास परिषद जोहान्सबर्ग येथे आयोजित करण्यात आली आहे
- ड. बेसल अधिवेशन

4. ध्वनी प्रदूषण (नियमन आणि नियंत्रण) नियम, २००० _____ ध्वनी क्षेत्र तयार करतात.

- अ. १
- ब. २
- क. ३
- ड. ४

5. बायोमॅडिकल वेस्ट मॅनेजमेंट आणि हँडलिंग नियमांमध्ये शेवटची सुधारणा _____ या वर्षी करण्यात आली.

- अ. २०२०
- ब. २०१६
- क. २०१८
- ड. २०११

6. खालीलपैकी कोणता जंगलाचा प्रकार वन अधिनियम, १९२७ अंतर्गत नमूद केलेला नाही?

- अ. राखीव वन
- ब. संरक्षित जंगल
- क. पवित्र वन
- ड. गावातील जंगल

7. खालीलपैकी कोणत्या कायद्यात दोष नसण्याचा दायित्व तत्वावर समाविष्ट आहे?

- अ. पाणी (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) अधिनियम, १९७४
- ब. राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण अधिनियम, २०१०
- क. लोक दायित्व विमा अधिनियम, १९९१
- ड. पर्यावरण संरक्षण अधिनियम, १९८६

8. टी. एन. गोदामार्मान तीरुमल्पद व. भारतीय संघ मध्ये, सर्वोच्च न्यायालयाने _____ वर ब्लॅकट बंदीचा आदेश दिला.

- अ. मासेमारी
- ब. जळणारा चारा
- क. एकुवा कल्चर
- ड. लाकूडतोड

9. पर्यावरणी प्रभाव आकलन अधिसूचना, २००६ अंतर्गत नवीन प्रकल्पाद्वारे पर्यावरण मंजुरी मिळविण्याच्या टप्प्यांचा योग्य क्रम ओळखा

- अ. छाननी, मुल्यांकन, स्कोपिंग, सार्वजनिक सल्लामसलत
- ब. छाननी, स्कोपिंग, सार्वजनिक सल्लामसलत, मुल्यांकन
- क. सार्वजनिक सल्लामसलत, छाननी, स्कोपिंग, मुल्यांकन
- ड. मुल्यांकन, सार्वजनिक सल्लामसलत, छाननी, स्कोपिंग

10. आता वायु (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) अधिनियम, १९८१ च्या कलम ३१ अंतर्गत अपील प्राधिकरणाच्या आदेशामुळे किंवा निर्णयामुळे नाराज झालेल्या कोणत्याही व्यक्तीला आधी अपील दाखल कुठे करावे लागेल:

- अ. राज्य सरकार
- ब. राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण
- क. शहर दिवाणी न्यायालय
- ड. उच्च न्यायालय

11. 'सावधगिरीच्या तत्त्वा' अंतर्गत:

- अ. पर्यावरण प्रदूषणाला सरकार जबाबदार नाही
- ब. सरकार आणि संविधिक प्राधिकरणांनी पर्यावरणाच्या अक्रमण कारणाचा प्रत्याशा, प्रतिबंध आणि हल्ला करणे आवश्यक आहे
- क. उद्योगांनी पर्यावरणाचे ह्योणारे नुकसान भरून काढावे
- ड. जनहित याचिका कायम ठेवण्यायोग्य आहे

12. खालीलपैकी कोणत्या प्रकरणांमध्ये, सर्वोच्च न्यायालयाने सार्वजनिक विश्वासाचा सिद्धांत लागू केला की सर्व नैसर्गिक संसाधनांचे विश्वस्त म्हणून राज्य नैसर्गिक संसाधनांचे संरक्षण करण्याचे कायदेशीर कर्तव्य आहे. ही नैसर्गिक संसाधने सार्वजनिक वापरासाठी आहेत आणि खाजगी मालकीमध्ये रूपांतरित केली जाऊ शकत नाहीत?

- अ. एम.सी. मेहता वि. कमलनाथ आणि इतर.
- ब. एम.सी. मेहता वि. भारतीय संघ (गंगा जल प्रदूषण प्रकरण)
- क. एम.सी. मेहता वि. भारतीय संघ (डिझेल वाहने CNG वाहनांनी बदलणे)
- ड. भारतातील चर्च ऑफ गॉस्पेल (संपूर्ण गॉस्पेल) वि. केकेआर मॅजेस्टिक कॉलनी वेलफेअर असोसिएशन.

13. एम.सी. मेहता विरुद्ध कमलनाथ आणि इतर, जे स्पॅन मोटेल केस (१९९७ १ एस.सी.सी. ३८८) या नावाने प्रसिद्ध आहे, याचे महत्त्वाचे कारण आहे:

- I. बियास नदीचे संरक्षण
- II. सार्वजनिक ट्रस्ट सिद्धांत
- III. प्रदूषक वेतन तत्त्व.

- अ. I,II,III
- ब. II
- क. III
- ड. I

14. मातीचे भांडे हे भारताचे इको-चिन्ह आहे. ते कशाचे प्रतिनिधित्व करते?

- अ. भारतीय अर्थव्यवस्थेच्या आत्मनिर्भरतेचे उदाहरण देते
- ब. भारतीय मातीची भांडी आणि हस्तकला यांच्या प्रचारासाठी एक सूचक आहे
- क. शाश्वत विकासाद्वारे उत्पादित केलेल्या उत्पादनाचे उदाहरण देते
- ड. हरित तंत्रज्ञान वापरून उत्पादित केलेल्या उत्पादनाचे उदाहरण देते

15. राज्य प्रदूषण नियंत्रण मंडळ _____ अंतर्गत वायू प्रदूषण नियंत्रण मानकांचे उल्लंघन करणारे उद्योग बंद करण्याचे निर्देश जारी करू शकते.

अ. क. ३१-अ वायू कायदा, १९८१

आ. क. २२-अ वायू कायदा, १९८१

इ. क. २१, वायू कायदा, १९८१

ई. क. ३१-ब हवा कायदा, १९८१

16. कार्यसूची २१ ही पर्यावरणावर मानवी प्रभाव असलेल्या प्रत्येक क्षेत्रात संयुक्त राष्ट्र प्रणाली, सरकारे आणि प्रमुख गटांच्या संघटनांद्वारे जागतिक स्तरावर, राष्ट्रीय स्तरावर आणि स्थानिक पातळीवर कृती करण्याची एक व्यापक योजना आहे. कोणत्या आंतरराष्ट्रीय परिषदेत विविध राष्ट्रांनी कार्यसूची २१ स्वीकारला?

अ. मानवी पर्यावरणावरील संयुक्त राष्ट्र परिषद

ब. शाश्वत विकासावर जागतिक शिखर परिषद

क. पर्यावरण आणि विकासावर संयुक्त राष्ट्र परिषद

ड. हवामान बदल परिषद

17. कोणत्या प्रकरणात भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने भोपाळ गॅस गळती आपत्ती (दाब्यांची प्रक्रिया) कायदा, १९८५ च्या काही कलमांच्या वैधतेवर निर्णय दिला?

अ. युनियन कार्बाइड कॉर्पोरेशन वि. युनियन ऑफ इंडिया (१९९१) ४ S.C.C. ५८४.

ब. युनियन कार्बाइड कॉर्पोरेशन इंडिया लि. वि. भारत संघ (१९९१) ४ S.C.C. ५८४.

क. चरणलाल साहू विरुद्ध भारतीय संघ १९८८ AIR १०७

ड. चरणसिंग वि. युनियन ऑफ इंडिया २००२ (४) AWC ३१७५

18. जल (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) अधिनियम, १९७४ अंतर्गत उद्भवणाऱ्या कोणत्याही प्रकरणाविरुद्ध अपील कोणत्या प्राधिकरणाकडे केले जाते?

अ. राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण

ब. पाणी अधिनियम, १९७४ च्या कलम २८ अंतर्गत स्थापना केलेल्या अपीलीय प्राधिकरणाना

क. पाणी अधिनियम, १९७४ च्या कलम ३८ अंतर्गत स्थापना केलेल्या अपीलीय प्राधिकरणाना

ड. पाणी अधिनियम, १९७४ च्या कलम ५८ अंतर्गत स्थापना केलेल्या अपीलीय प्राधिकरणाना

19. खालीलपैकी कोणती प्रदूषण नियंत्रणाच्या क्षेत्रात देशातील सर्वोच्च नियामक संस्था आहे?

अ. जल प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

ब. राज्य प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

क. केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

ड. वायू प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

20. पाणी (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) अधिनियम, 1974 नुसार, औद्योगिक ऑपरेशन किंवा प्रक्रिया किंवा उपचार करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या कोणत्याही परिसरातून द्रव, वायू किंवा घन पदार्थ सोडल्यास त्याला _____ म्हणतात.

अ. सांडपाणी

ब. दूषित पदार्थ

क. व्यापार प्रवाह

ड. घातक निस्सारी

ENVIRONMENTAL LAW DESCRIPTIVE QUESTIONS – REGULAR 2021-2022

१. वायू प्रदूषण कमी करण्यासाठी राज्य प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या तीन कार्यांचा उल्लेख करा.
२. १९७२ मध्ये आयोजित मानवी पर्यावरणावरील संयुक्त परिषदेत विकसित झालेल्या पर्यावरण कायद्याच्या तीन तत्वांचा थोडक्यात उल्लेख करा आणि स्पष्ट करा.
३. गंगा नदीचे प्रदूषण रोखण्यासाठी भारतीय न्यायव्यवस्थेने ठरवलेल्या गंगा प्रदूषण प्रकरणाचे थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या.
४. शिकारस्मारक म्हणजे काय? वन्यजीव संरक्षण कायदा, १९७२ अंतर्गत संरक्षित प्राणी असलेल्या काळवीटाची शिकार करून मारण्यासाठी काय शिक्षा आहे?
५. ध्वनी प्रदूषण (नियमन आणि नियंत्रण) नियम, २००० मध्ये नमूद केल्यानुसार आवाजाच्या संदर्भात वातावरणीय गुणवत्ता मानके काय आहेत?
६. किनारी नियामक क्षेत्र अधिसूचना, २०११ ला बायपास करून कफ परेड ते कांदिवलीला जोडणारा ३१ किमीचा किनारी रस्ता बांधण्यासाठी केंद्र सरकारने महाराष्ट्र सरकारला परवानगी दिली आहे. प्रकल्पासाठी १० किमी खारफुटी नष्ट करणे आणि १० किमी जमिनीवर पुन्हा दावा करणे आवश्यक आहे. पुनर्दावा केलेल्या जमिनीपैकी ५ किमी हिरव्या जागा तयार करण्यासाठी वापरल्या जातील. जमा होणारा टोल हा राज्य सरकारच्या महसुलाचा चांगला स्रोत आहे ज्यामुळे विकासाला आणखी चालना मिळेल. शाश्वत विकासाची संकल्पना स्पष्ट करा. कोस्टल रोडच्या बांधकामाच्या बाजूने आणि विरोधात युक्तिवाद द्या.
७. पर्यावरण संरक्षणासाठी ४२व्या घटनादुरुस्तीचे महत्त्व सांगा.
८. भोपाळ गॅस औद्योगिक आपत्ती आणि त्याचे कायदेशीर परिणाम थोडक्यात स्पष्ट करा.
९. कम्युनिटी पार्कसाठी जमिनीचा प्लॉट चिन्हांकित केला आहे कारण त्या भागात मोकळी जागा नाही. नियोजन प्राधिकरण विकास आराखड्यात बदल करून त्या भूखंडावर व्यापारी संकुल बांधण्यास परवानगी देते. विकास आराखड्यातील या बदलाविरोधात रहिवाशांना जनहित याचिका दाखल करायची आहे. घटनेच्या कलम २१ चा वापर करून मोकळ्या जागांवर त्यांचा अधिकार स्थापित करणारा युक्तिवाद तयार करा.
१०. श्री अ यांनी त्यांच्या राहत्या घरी वॉटर डिस्टिलरी सुरू केली असून ते महापालिकेच्या नाल्यात सांडपाणी सोडतात त्यामुळे ते ओव्हरफ्लो होऊन कॉलनीतील रस्त्यावर घाण होते. इतर रहिवाशांना हे थांबवायचे आहे. ते त्यांचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम १३३ चा वापर कसा करू शकतात?